

A szója kártevői

A közönséges takácsatka (*Tetranychus urticae*, 6. kép) lágy és fás szárú növényeken egyaránt előfordul. Egyedszáma viszonylag rövid idő alatt gyorsan emelkedhet és meglepetésszerű károkat okozhat. Szabadföldi körülmények között a közönséges takácsatka a káros szintet július, augusztus folyamán éri el, amikor a populáción belül már minden fejlődési alak egyaránt előfordul, célszerű olyan akaricidekkel védekezni, amelyek valamennyi fejlődési alakra (tojás, lárvá, imágó) egyaránt hatással vannak.

Az atkák elszaporodása száraz időhöz kötött. Az atkafertőzés fellépése szórványos. Súlyos esetben a levelek teljes elhalását is okozhatja hosszan tartó károsításával. 7-8 nemzedék is fejlődhet a fertőzött szóján, így a vegetációs periódus alatt állandó veszélyt jelent. Az első tünetek már június-júliusban jelentkezhetnek, apró tűpettyes sárga foltok formájában, a levéllemezen. Ajánlatos az első, még jelentéktelennek látszó tünetekre figyelni, és azonnal megkezdeni a védekezést. Védekezésnél legfontosabb a jó időzítés.

A takarmányként funkcionáló szója kártevői akár 10–15%-os terméskiesést is előidézhetnek, de a mag minőségét rontó hatás ennél is nagyobb lehet. Magyarországon a gyakorlat nem fordított nagy figyelmet a kártevők elleni védekezésre, mivel a ráfordítás költségei nem állnak arányban az elérhető terméstöbblettel. Az utóbbi években azonban az agrotechnikai fegyelem felfűzülése, a nem megfelelő vetésváltás, a külföldről behozott (és csávázás nélkül elvetett) fajták magjával behurcolt betegségek kezdenek figyelemre méltó mértéket öltetni. Jó agrotechnikával és a kisebb befektetést jelentő magcsávázással már fontos lépést tehetünk a

↑ 6. kép: súlyos atkafertőzés szóján (Forrás: Internet)

menyiségi és minőségi veszteségek csökkentése érdekében.

Bosnyákné Egri Helga
Kaposvári Egyetem, TKI

↓ 2. táblázat: atkakártétel esetén az alábbi készítmények állnak a termelők rendelkezésére

Termék neve	Hatóanyag	Típus	Referencia termék	Rendeltetés	Forgalmi kategória
Envidor 240 SC	spirodiklofen	alapengedély		atkaölő szer	II. és III. kategória
Floramite 240 SC	bifenazát	alapengedély		atkaölő szer	III. kategória
Sanmite 20 WP	piridaben	alapengedély		atkaölő szer	III. kategória
Vector	piridaben	párhuzamos engedély	Sanmite 20 WP	atkaölő szer	II. kategória
Zoom 11 SC	etoxazol	eseti engedély		atkaölő szer	III. kategória

Sorközművelés – mechanikai növényápolás

A sorközművelés a gyomok szabályozása mellett a növényállományra egyéb „jótékony” hatást is gyakorol. Melyek ezek? A kultivátorkés megtöri a talajkérget, ezzel csökkenti a nedvességvesztést, elősegíti a talaj levegőztetését, hideg, tömörödött talajokon gyorsítja annak felmelegedését. A talaj felső rétege fellazul, a mélyebb talajrétegekből csökken a kipárolgás, tehát több felvehető víz marad a talajban.

A jól szellőző, légjárható talaj igen kívánatos és jó hatással van a Rhizobiumok és egyéb talajlakó mikroorganizmusok aktivitására, amelyek a szerves anyagok lebontásában nélkülözhetetlenek. A kultivátorozás felér egy jó harmattal, és sok esetben egy

harmat „életet ment”. Egy népi bölcsesség szerint „a harmat nem növeszt, de fenntart”.

A szárazsággal ellentétes helyzetben is segít a kultivátor. Erős, csapó zápor, hirtelen jött nagy

menyiségű eső után – különösen a kevésbé jó szerkezetű vagy kötött talajokon – cserepesedik, kergesedik a talajfelszín. Ennek megszüntetésére, megtörésére végzett sorközművelés az előzőekben felsorolt kedvező hatásokkal bír.

Általában két alkalommal célszerű a sorközművelést végezni. Az elsőt akkor, amikor a szója összetett levele kifejlődik, a másodikat addig, amíg a sorok záródnak.

Fontos, hogy a kultivátorkapák egyenletes és azonos mélységben (lehetőleg a talaj felső 5-6 cm-es rétegében) haladjanak, továbbá ajánlatos a sor és a kultivátor között megfelelő távolságot tartani.

Dr. Balikó Sándor

ELŐZETES JELENTKEZÉS A
SZAKMAKÖZI SZERVEZETBE:

www.magarszoja.hu

